روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

یکشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ | ۱۶ شوال ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست و چهارم - شماره ۶۴۸۱ | Sunday -May 7 , 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

■ زادروز علیرضا داوودنژاد، کارگردان / ۱۳۳۲
■ سالمرگ مهرداد اوستا، شاعر / ۱۳۷۰
■ سالمرگ ایرج قادری، کارگردان / ۱۳۹۱
■ روز اسناد ملی

واحه

پنهان اگرچه داری چون من هزار مونس
من جز تو کس ندارم پنهان و آشکارا
اوحدی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱	غروب آفتاب: ۱۸:۵۶
اذان مغرب: ۱۹:۱۵	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۱۳
اذان صبح (فردا): ۳:۲۰	طلوع خورشید (فردا): ۵:۰۶

پیشخوان

پسر دیرآموز من

احتمالا همه ما در مدرسه شاگردهایی را به یاد داریم که اصطلاحا فکر می‌کردیم زیادی «تنبل» هستند. معلم می‌بایست مباحث را برایشان بارها و بارها تکرار کند و در مواردی «بچه‌زرنگ»های کلاس را به عنوان سرگروه و کمک‌حال کنارشان بنشاند. از یک جایی ممکن بود آموزگار رهای‌شان کند و بسته به این که خانواده‌های‌شان چقدر پیگیر احوال فرزندشان بودند، موقعیت‌شان در مدرسه فرق می‌کرد. عده‌ای که سر درس املا همیشه عقب می‌افتادند یا جواب سؤالات زیادی را در برگه‌های ریاضی خالی می‌گذاشتند. بعضی از مامادرهایی را به خاطر داریم که با اصرار، همین بچه‌ها را تا مدت‌ها زیر فشار بهترشدن می‌گذاشتند؛ سناریوهایی کم و بیش مشابه که در سال‌های ابتدایی دبستان بیشتر رخ می‌داد. حالا احتمالا این رفقای «تنبل» را کم‌کم فراموش کرده‌ایم. سال‌های مدرسه تمام شده، ممکن است خودمان صاحب فرزندی باشیم و شاید تعدادی از ما والدین همان بچه‌های «تنبل» باشیم. «پسر دیرآموز من» را اگر بخوانید، متوجه می‌شوید که نه همه آن به ظاهر کاهلی‌ها، درس نخواندن‌ها و بی‌توجهی‌ها، اما بخشی از آنها احتمالا ارادی نبوده و باید بسته به شدت و ضعف‌شان در طیفی از مسائل و مشکلات شناختی طبقه‌بندی شوند. «پسر دیرآموز من» را مادری ۶۱ ساله نوشته که پسری دیرآموز دارد. اثر، شرح خاطرات است و در عین حال که با جزئیاتی شفاف و دقیق معنا و مفهوم دیرآموزی را برای مخاطب ناآگاه شرح می‌دهد، به ورطه توضیحات کسل‌کننده تخصصی نمی‌افتد، روده‌درازی یا ادبی‌نویسی‌های کم‌جان ترحم‌برانگیز نمی‌کند و برعکس، سرشار است از بازیگوشی و سرزندگی زنی که در کنار پویای ۳۱ ساله و همسرش توانسته شادی و خوشی را در اوج روزهای سخت پیدا کند.

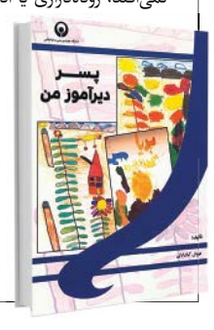

سلطنت فلاکت

تعداد حامیان جوان سلطنت در انگلیس به نصف رسیده است

به مناسبت تاجگذاری پادشاه انگلیس، تمام کشورهای مشترک‌المنافع مراسم جشن و پایکوبی و بزرگداشت برگزار خواهند کرد که همگی میلیون‌ها دلار از جیب مالیات‌دهندگان آن کشورها هزینه در برخواهد داشت. چارلز چهلمین پادشاه سلطنتی خواهد بود که از زمان پادشاه ویلیام اول در سال ۱۰۶۶ میلادی در کلیسای مرکزی لندن تاجگذاری می‌کند. خانواده سلطنتی انگلیس در حالی دیروز تاجگذاری پادشاه جدید را طی مراسمی پرخرج در مقابل چشم همه جشن گرفتند که اختلافات اجتماعی و فقر روزافزون در این کشور بیداد کرده و محبوبیت سلطنت به حد پایینی افول کرده است.

هندوستان تایمز:

تاجگذاری چارلز سوم ۲۵۰ میلیون پوند هزینه دارد. به گفته منتقدان این هزینه پولی است که باید برای مقاصد دیگر استفاده شود. تفاوت‌های اجتماعی- که در حال حاضر قابل توجه است- اخیرا حتی در انگلیس بیشتر شده است.

فراسر:

بر اساس نتایج نظرسنجی مؤسسه تحقیقاتی فراسر در سال ۲۰۱۳، ۷۵ درصد از بریتانیایی‌ها همچنان طرفدار سلطنت به‌عنوان یک نوع حکومت بودند، اما امروز سلطنت فقط ۵۸ درصد طرفدار دارد.

گاردین:

روزنامه گاردین اخیرا در یک پروژه تحقیقاتی بزرگ به ردیابی اموال پادشاه پرداخته و ثروت خصوصی وی را ۱/۸ میلیارد پوند تخمین زده است که شامل املاک و مستغلات، جواهرات، آثار هنری، اسب، ماشین، سرمایه‌گذاری و خیلی چیزهای دیگر می‌شود.

روزنامه وینر سایتونگ:

میلیون‌ها بریتانیایی تنها می‌توانند با ناباوری جشن‌ها و اهتزاز پرچم‌ها را تماشا کنند. آنها نه تنها چیزهای تجملی را که خانواده سلطنتی به آن عادت کرده‌اند ندارند، حتی از لوازم ضروری بقا نیز بی‌بهره هستند و به طور خطرناکی به سطح پایین معیشتی نزدیک می‌شوند.

ساندی‌تایمز:

در حال حاضر ۱۷۷ میلیاردر در بریتانیا وجود دارد. گفته می‌شود که ثروت آنها فقط بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۲ تقریباً ۱۵۰ میلیارد پوند افزایش یافته است. ریشی سوناک، نخست‌وزیر بریتانیا نیز یکی از ثروتمندترین مردان این کشور است. همزمان بسیاری از بریتانیایی‌ها از ناامیدی به خیابان‌ها می‌آیند. در بسیاری از بخش‌ها، کارمندان مجبور بودند سال‌ها ضرر درآمد واقعی را بپذیرند.

مدرسه اقتصاد لندن:

تفاوت قابل توجهی در وضعیت معیشتی انگلیسی‌ها در مقایسه با سایر کشورها وجود دارد. بر اساس گزارش تازه مدرسه اقتصاد لندن، خانوارهای بریتانیایی به طور متوسط ۸۸۰۰ پوند فقیرتر از خانوارهای آلمان، فرانسه یا هلند هستند. این مقایسه حتی در برابر کشورهای کم برخوردارتر اروپا هم نتایج فاجعه باری برای مردم انگلیس به همراه داشته است.

«لندن» پادگان شد

همزمان با آغاز مراسم تاجگذاری پادشاه چارلزسوم که مهم‌ترین رویداد از زمان درگذشت ملکه پیشین بریتانیا، الیزابت است، پایتخت انگلیس، لندن به یک پادگان نظامی تبدیل شده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

الماس خونین

سی‌ان‌ان به نقل از مقام‌های آفریقای جنوبی گزارش داده که الماس ۵۰۰ قیراطی نصب شده در عصای سلطنتی از آن آفریقای جنوبی است و باید برگردانده شود. پیرو این موضوع کارزاری در این کشور به راه افتاده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

حکمت

امام سجاد(ع):

از دست‌دادن دوستان نوعی «غریبی» است.

بحارالانوار

نکته‌روز

آیسا اسدی | روزنامه‌نگار

در خدمت و خیانت به اقیانوس‌ها

چقدر پاکسازی اقیانوس‌ها اثرات مخربی به همراه دارد؟

دهه‌هاست که انواع ضایعات پلاستیک بلای جان محیط زیست شده و عوارض جبران‌ناپذیری را بر جای گذاشته است. با هشدارهای بسیاری که از سوی کارشناسان حوزه‌های مختلف در این باره داده شده، هنوز هم روزانه حجم بالایی از پلاستیک‌ها وارد چرخه زیستی می‌شود. متاسفانه اقدامات پیشگیرانه در مورد عدم وارد شدن این ضایعات به محیط‌های طبیعی بسیار کم و محدود بوده است. در مقابل گروه‌های زیست‌محیطی و شرکت‌های تابعه سعی در جمع‌آوری پلاستیک‌های رها شده در طبیعت دارند. یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های در خطر، اقیانوس‌ها است که حیات میلیون‌ها گونه دریایی به آنها وابسته است.

مطالعات جدید اما نشان می‌دهد که پاکسازی اقیانوس‌ها اثرات جانبی مخربی بر جای می‌گذارد. گذشته از این‌که حجم پاکسازی بسیار محدود است اما با این حال تکه‌های پلاستیکی شناور مملو از حیات شده و گونه‌های دریایی بسیاری نه فقط در آنها زندگی که گاهی تولید مثل نیز می‌کنند. هنگامی که شرکت‌های پاکسازی، زباله‌ها را از آب بیرون می‌کشند، خطر نابودی یک زیستگاه دریایی را به همراه دارند.

شرکت‌های پاکسازی برای کم‌کردن به دام افتادن موجودات دریایی در تورهای پلاستیک‌گیر، راهکارهایی اندیشیده‌اند. به عنوان مثال آنها تورها را در عمق سه متری از سطح دریا قرار می‌دهند و به آرامی در آب حرکت می‌کنند تا گونه‌های متحرک بتوانند شنا و فرار کنند. چراغ‌ها و بازدارنده‌های صوتی، دوربین‌های زیر آب برای شناسایی گونه‌های محافظت‌شده مانند لاک‌پشت‌های دریایی و دریچه‌های فرار در قسمت زیرین تورها برای حیواناتی که گرفتار می‌شوند، وجود دارد. خدمه تورها را قبل از بالاآوردن تا یک ساعت در آب می‌گذارند تا به حیوانات فرصت فرار بدهند. با وجود این ماهی‌ها، کوسه‌های کوچک، نرم‌تنان و لاک‌پشت‌های دریایی به طور تصادفی صید شده‌اند. گرچه آنها بخش کوچکی از وزن صید را در مقایسه با پلاستیک تشکیل می‌دهند اما این موضوع کارشناسان را نگران کرده و این پرسش مطرح شده که اگر هزینه پاکسازی اقیانوس‌ها به بهای به خطر افتادن حیات دریایی شود، بهتر نیست پلاستیک‌ها را به حال خود در اقیانوس رها کنیم؟

خبرروز

«دروغ» دردسرساز بمب‌گذاری

پلیس آمریکا اعلام کرد که یک مسافر شرکت هواپیمایی جت بلو وقتی متوجه شد در فرودگاه لاس‌وگاس پروازش را از دست داده است از عصبانیت تهدید به بمب‌گذاری کرد.

این مسافر قصد داشت از طریق هواپیمایی جت بلو از فرودگاه بین‌المللی هری رید لاس وگاس به سمت لس‌آنجلس پرواز کند. پلیس اعلام کرد این فرد کمی قبل از ساعت ۱۳ پنجشنبه گذشته به وقت محلی با اداره پلیس لاس‌وگاس تماس گرفت. پلیس گفت این مسافر پس از این‌که پرواز خود را از دست داد، نظرات نگران‌کننده‌ای درباره چمدان خود بیان کرد اما بازرسان وقتی بررسی کردند متوجه شدند که هیچ تهدید واقعی وجود ندارد. سخنگوی اداره پلیس گفت مسافر، این اظهارات را از سر ناامیدی بیان کرده بود. اداره پلیس لاس‌وگاس با این حال تاکید کرد این مسافر تخلف کرده و متهم شده است. مقامات فرودگاه گفتند این مرد پرواز خود را از دست داد اما ساک او در هواپیما بود. او سپس تلفن کرد و گفت ممکن است در چمدانش بمبی وجود داشته باشد.

پرسه

برف روی دوش مردان

«ورف‌چال» (برف چال) واژه‌ای مازندرانی و به معنای چاهی است که اهالی روستای «آب‌اسک» در منطقه‌ای به نام «اسک‌وش» هر ساله در یکی از روزهای اردیبهشت حفر کرده و داخل آن را پر از برف می‌کنند.

در گذشته این آب صرف کشاورزی منطقه هم می‌شد اما با گذشت زمان و تغییرات اقلیمی آب این چاه بیشتر مورد مصرف دامداران و رهگذران این منطقه در گرمای تابستان می‌شود. در روز برگزاری آیین برف‌چال هیچ مردی حق حضور در روستای آب‌اسک را ندارد و فقط زنان روستا با آیین‌های خاصی به شادی این روز را می‌گذرانند و مردان روستا در منطقه اسک‌وش مراسم ورف‌چال را انجام می‌دهند.

کیوآرکد را اسکن کنید

وحشت در متروی لندن

مسافران متروی لندن که در میان دود و هشدار آتش‌سوزی با درهای بسته واگن‌های متروی لندن مواجه شده بودند با وحشت و اضطراب شیشه‌ها را شکستند و سراسیمه از آن خارج شدند. یک رام قطار متروی لندن که غروب جمعه به وقت محلی به سوی شمال لندن در حرکت بود در ایستگاه کلاپم‌کامن متوقف شد و به گفته شاهدان، بازنشدن درها سبب شد مسافران وحشت‌زده با شکستن شیشه واگن‌ها از آن خارج شوند، اما کودکان، سالخوردگان و افراد معلول وحشت‌زده و با داد و فریاد درخواست کمک می‌کردند. لندنی‌های عصبانی برای فرار از دود، شیشه‌های یک واگن مترو را می‌شکنند. تصاویر منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی لحظه‌ای را نشان می‌دهد که مسافران یک واگن مترو در یکی از ایستگاه‌های مترو لندن مجبور شدند برای فرار از دود ناشی از گرد و غبار ترمز شیشه را بشکنند.

کیوآرکد را اسکن کنید

نگاه

شکوه تاریخ

«کاخ گلستان» هوش‌رباست! هرجایی از این سازه تاریخی را در تهران ببینید، شکوه معماری آن چشم‌نواز است. خاصه در اردیبهشتی که حتی رنگ و رخساره این جاذبه تاریخی پایتخت را دوچندان کرده است، از قاب متقارن و زیبای مجید آزاد، عکاس روزنامه جام جم نگذریم اما باید بدانیم ثبت تصویر زیبا از این جاذبه تاریخی چندان کار سختی نیست که نیم بیشتر این شکوه در خود سازه قرار دارد تا عکس قاب شده.

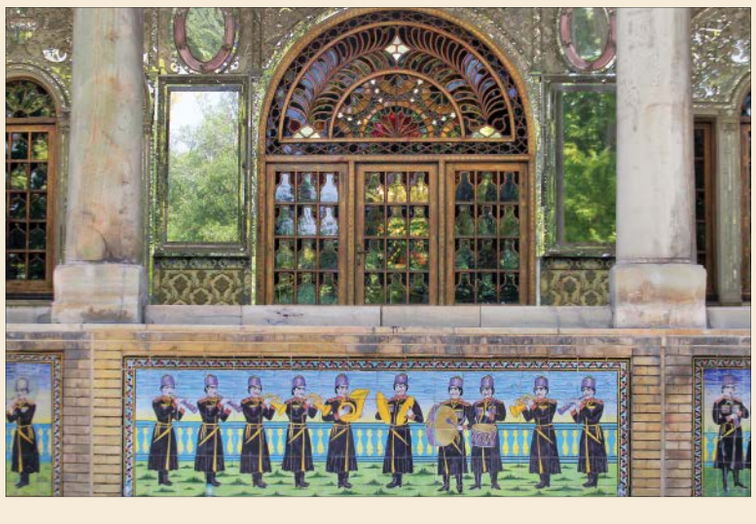

چهارراه

پا به پول

نگاهی به پردرآمدترین ورزشکاران حاضر در جهان

پای یک قرارداد عجیب ۸۰۰ میلیون دلاری وسط است، شایعه‌ای که اگر محقق شود نام لیونل مسی را بر صدر ثروتمندترین ورزشکاران جهان می‌نشاند اما در دنیای ورزش امروز این خرج‌های عجیب همچنان وجود دارد و آنها دارند جا پای بازیگران هالیوودی می‌گذارند. تازه‌ترین گزارش نشریه فوربس از ثروتمندترین ورزشکاران جهان البته با ذکر درآمد سالانه آنها نشان از چرایی برخی تصمیماتی دارد که برای هواداران این افراد کمی عجیب به نظر می‌رسیده است. به عنوان مثال حالا که می‌دانیم کریستیانو رونالدو پردرآمدترین ورزشکار جهان است، متوجه می‌شویم چرا او بازی در لیگ عربستان را به بازی در سطح اول فوتبال جهان ترجیح داده است، وسوسه‌ای که انگار گریبان دیگر ستاره فوتبال یعنی لیونل مسی را هم گرفته است.

کریستیانو رونالدو | ۱۳۶ میلیون دلار

رونالدو در ماه نوامبر راه خود را از منچستریونایتد جدا کرد و در ژانویه به النصر عربستان سعودی پیوست و دستمزد سالانه بازی خود را به ۷۵ میلیون دلار افزایش داد و فرصت‌های بازاریابی بیشتری را در خانه جدیدش ایجاد کرد. برندها هم نمی‌توانند در مقابل رونالدو و طرفداران او مقاومت کنند با آگاهی از این که ۸۵۰ میلیون دنبال کننده در فیسبوک، اینستاگرام و توییتر، او را بیش از هر ورزشکار دیگری در جهان در دنیای مجازی مشهور کرده است.

یک صرافی ارزهای دیجیتال، تازه‌ترین موردی است که به حامیان مالی او اضافه شده و به افزایش مجموع خارج از میدان تا ۹۰ میلیون دلار در ۱۲ ماه گذشته کمک کرده است.

فقط سه ورزشکار در تاریخ ردیابی فوربس در طول یک سال این رقم را شکست داده‌اند؛ راجر فدرر، تایگر وودز و کانر مک گرگور.

لئو مسی | ۱۳۰ میلیون دلار

نام ستاره آرژانتینی در حالی در رتبه دوم فوربس قرار دارد که هنوز ماجرای قرارداد ۸۰۰ میلیون دلاری او با الهلال در این گزارش لحاظ نشده است.

طبق برآوردهای این نشریه، لئو مسی همین حالا سالانه ۱۳۰ میلیون دلار درآمد ثابت دارد. اگر اسپانسری برندهای معروف را در حمایت از او کنار بگذاریم و فقط به درآمد او از راه بازی فوتبال بپردازیم نام او با فاصله در صدر پردرآمدترین ورزشکار تاریخ قرار می‌گیرد . چرا که هنوز هم قرارداد چهارساله او با تیم بارسلونا به مبلغ ۶۵۴ میلیون دلار نام او را به عنوان گران‌ترین ورزشکار تاریخ ثبت کرده است.

لبرون جیمز | ۱۱۹ میلیون دلار

نام غول تیم لس‌آنجلس لیکرز در فهرست معرفی شده فوربس در رتبه چهارم قرار دارد، اما او در فهرست ورزشکاران به عنوان اولین بسکتبالیستی است که در این سیاهه قرار می‌گیرد. او به جز صدرنشینی در این فهرست صاحب رکوردهای دیگری هم است.

از جمله مهم‌ترین آنها این که ارباب حلقه‌ها توانست نام خود را به عنوان امتیازآورترین بازیکن تاریخ بسکتبال به ثبت برساند.

افتخاری که تا پیش از این در اختیار کریم عبدالجبار، ستاره دهه ۸۰ بسکتبال جهان بود. لبرون جیمز از جمله بازیکنانی است که در فقر بزرگ شده و پدرش هم از جمله افراد سابقه‌دار در آمریکا محسوب می‌شود.

کانلو آلوارز | ۱۱۰ میلیون دلار

نام یک بوکسور مکزیکی هم در میان پنج ورزشکار پردرآمد قرار دارد تا این ورزش هم نماینده‌ای در فهرست متمولین ورزش داشته باشد.

آلوارز هر بار که وارد رینگ می‌شود ده‌ها میلیون دلار جمع‌آوری می‌کند و در ۱۲ ماه گذشته با نبردهای پرفروش علیه دیمیتری بیول و گنادی گولووکین درآمدهای هنگفتی را به دست آورده است.

اما جالب این‌که بدانید درآمد بیرون از رینگ او بسیار چشمگیرتر از وقتی است که او به حریف نگون‌بخت خود مشت می‌زند. چرا که حالا او صاحب یک پمپ‌بنزین زنجیره‌ای، کارت اعتباری به نام خودش و البته یک خط تولید لباس همراه با برنامه‌ای برای تناسب اندام است که درآمد سالانه او را تا ۱۱۰ میلیون دلار افزایش داده است.